

Ўзбекистон Касаба уюшмалари Федерацияси кенгаши билан Ўзбекистон Республикаси «Камолот» Ёшлар Фонди ўртасидаги ҳамкорлик тўғрисида

ШАРТНОМА

Ўзбекистон Касаба уюшмалари Федерацияси кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси «Камолот» Ёшлар Фонди ён аҳоли тарбиялашда, ёш фуқаролар ва улар оила аъзоларига ҳуқуқий, ижтимоий, жисмоний, маданий, маънавий камол топишда уларга берилаётган қароқолларнинг таъминлашда конструктив ҳамкорликнинг муҳимлигини тунувчи ва Президентнинг 1996 йил 17 апрелдаги «Ўзбекистон Республикаси «Камолот» Ёшлар Фондини ташкил этиш тўғрисида» қарорининг бажари бориб қўйилган хусусида келишиб олинди:

I МОДДА

Ўзбекистон Касаба уюшмалари Федерацияси кенгаши, Ўзбекистон Республикаси «Камолот» Ёшлар Фонди фаолиятининг асосий максатлари, вазифалари ва йўналишларини маъқуллайдди. Федерация кенгаши ўзининг тармоқ ва ҳудудий уюшмалари орқали, «Ўзбекистон» Касаба уюшмалари жисмоний тарбия-спорт жамияти «Марказий» кенгаши, талабалар фонди, санаторий-курорт бирлашмаси Ёшлар фондининг жойлардаги бўлими билан биргаликда унинг Ўзбекистон Республикаси Мустақиллиги йилли муносиб, ёзил давом эттирувчилари тарбиялаш ва камол топтиришга ёрдам бериши дастурини амалга оширишда фаол иштирок этади, амалий ёрдам кўрсатади, ҳар томонлама қўллаб-қувватлайди.

II МОДДА

Ана шу максатларда Ўзбекистон Касаба уюшмалари Федерацияси кенгаши таъсисчи сифатида унинг устав фондида икки миллион сўм топиради. Унинг 1070 минг сўми Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар Касаба уюшмалари томонидан Фондининг жойлардаги бўлимига топиради.

III МОДДА

Ўзбекистон Касаба уюшмалари Федерацияси кенгаши ёшларни ва болаларни соғломлаштиришнинг ижтимоий қароқолларини таъминлаш учун уларни санаториялар, санатория-профилакториялар, болалар соғломлаштириш оромоҳларида, шунингдек болалар-ўсмирлар спорт мактабларида соғломлаштирилишига ўзининг ҳудудий бўлимидаги орақлар ҳар йили 200 миллиондан ортиқ сўм юбориб турлади. Ўзбекистон Республикаси «Камолот» Ёшлар

Фонди, республика олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ва бошқа манфаатдор вазирликлар билан биргаликда республика талабалар лагерини барпо этади.

IV МОДДА

Аҳдлашувчи томонлар ёшларнинг ижтимоий ҳимоя қилишда, касбларни чуқур эгаллашлари учун зарур шарт-шароитлар яратиб беришда, ёшларни иш билан таъминлашда, уларнинг турмуш даражасини ошириш учун ҳамкорликда иш қўради.

Бозор иқтисодиёти шароитида ёшлар муаммосини биргаликда ўрганадилар, аниқ тақлиф ва тавсияларни ишлаб чиқарилган ҳамда уларни реаллаштиришнинг қонуни чиқарувчи ва ижроия органларига киритадилар.

V МОДДА

Аҳдлашувчилар манфаатдор вазирликлар, идоралар, ҳокимиятлар, жамоат ташкилотлари билан биргаликда республика ва халқаро фестиваллар, кўргазмалар, танловларни, ёшлар ва талабалар спортмажлаҳлари ва универсиадлари, болалар қўшини байрамларини, болалар-ўсмирлар спорт мактаблари ўртасида олимпиадаларни ўтказишлари ва уларни маънавий билан таъминлайдилар.

VI МОДДА

Профессионал ёш истеъмолчи ёзувчилар, шoirлар, мусаввирлар, бастакорлар, кино ва театр режиссёрларини қўллаб-қувватлаш максатларида келишилган томонлар манфаатдор вазирликлар, идоралар, ҳокимиятлар, жамоат ташкилотлари ва бошқа тижорат структуралари билан биргаликда фонднинг махсус «Дебют» бўлиминини ташкил этади.

VII МОДДА

Ўзбекистон Республикаси «Камолот» ёшлар фонди Ёш болаларни соғломлаштириш компанияси дарвида Оролбўйи, экология жаҳатдан ноқулай бошқа ҳудудлардан келган болаларни соғломлаштириш лагерларида, АҚШнинг Ўзбекистондаги тинчлик қорусига маданий хизмат кўрсатишига ўз зиммасига олади.

VIII МОДДА

Шартнома аҳдлашувчилар томонидан 5 йилга тўғрилади. Агар томонларнинг бири уни бекор қилиш истаги тўғрисида бошқа томонни кўрсатилган муддатдан 3 ой аввал ёзма равишда хабардор қилмасда шартномани амал қилиши кейинги беш йилга ўзгарилади. Икки томон ҳам мазкур шартномани ёки унинг айрим бандларини бекор қилиш тўғрисида музокаралар ўтказиш ташаббуси билан чиқиб ҳуқуқига эга.

IX МОДДА

Мазкур шартномани амалга ошириш юзасидан аниқ тадбирлар ҳар йили аҳдлашувчилар томонидан белгиланиб, улар мазкур шартноманинг узвий қисми бўлиб қолади.

Аҳдлашувчилар ўша тадбирларнинг бажарилишини доимий назорат қилиб боради.

Шартнома икки томоннинг ўзаро келишувига биноан тўғрилади ёки унга ўзгаришлар киритилиши, шунингдек унинг қондалари бузилган тақдирда бекор қилиниши мумкин.

Шартнома унга имзо чекилган кундан бошлаб қучга кирлади. Шартномага Тошкент шаҳрида имзо чекилади.

Ўзбекистон Касаба уюшмалари Федерацияси Кенгаши номидан Х. ЖАМОЛОВ

Ўзбекистон «Камолот» Ёшлар Фонди номидан Х. АБДУРАИМОВ.

Аёл ва жамият ҚАДРИ БАЛАНДЛАР

Фаргона вилояти ҳокимлигининг хотин-қизлар билан ишлаш бўлими мудир, Меҳнат Қаҳрамони Шакархон МИРЗАБОЕВА билан суҳбат.

— Шакархон опа, Фарғонада нима гаплар? Байрам яхши ўтдими? — Раҳмат! Қутлуг шодиена қалбларимизни қувончга тўлдирди. Биз Фарғонада республикамиз Вазирлар Маҳкамасининг хотин-қизлар масалалари бўйича «Аёл ва экология», «Аёл, оила ва маҳалла», «Хотин-қизлар меҳнатини ижтимоий муҳофаза қилиш», «Соғлом авлод-соғлом жамият негизи», «Қизларни турмушга тайёрлаш» каби дастурларини ишлаб чиқдик. Ҳар бир дастур асосида иш олиб борамиз. Вилоятнинг шаҳар ва туманларда 22 нафар аёл ҳоким уринбосарлари лавозимида ишлаб, хотин-қизлар билан ишловчи яна 29 нафар мутахассис шпателини ташкил этганмиз. Шаҳар ва туманлардаги 190 дан зиёд корхона ва ташкилотларда, жамоа ҳужалиқларида хотин-қизлар кумиталари раислари маош олиб

Аёли қадрланган юрт-омон юрт. Келажакки порлоқ юрт. Шунинг учун ҳам аёллар билан ишлаш, уларнинг қалбига йўл топа билиш юзаси ёки жўн иш эмас. Ана шуни чуқур ҳис этган мустақил давлатимиз Президент И. Каримов аёллар тақдирига зийраклик билан муносабатда бўлиб, хотин-қизлар кўмиталари раислари оғриқли, маънавий оғриқли. Давлат ва жамоат ишларида аёлларнинг фаол бўлишига катта аҳамият берилмоқда. — ишлашмоқда, Уларнинг деярлик ҳаммаси билан учрашиб, ба-ифаларини белгилаб берганимиз ва ишларини кузатиб бораямиз. — Шакархон опа, уттиз йилдан ортиқ вақт Фарғона туманида қўшма кўмитада олий ишчи бўлиб ишлаб, эзу юрта танилгансиз. Қаҳрамон, депутат, курултойларга делегат бўлгансиз. Ушайман-ки, меҳнаткаш аёл ҳаёти бошқалардан чуқурроқ ҳис қиласиз. — Албатта. Корхоналарга, жамоа ҳужалиқларига тез-тез бориб тураман. Раҳбарлардан талаб қилганим меҳнаткаш аёл муҳофафаси. Уларнинг иш ҳақи, турмуши ва меҳнат шaroити. Уша жойларда учрашувлар, тури-туман тадбирлар ўтказишдан эринмаймиз. Тадбирларимизнинг қушда иштирок этиб, өз қузингиз билан кураясиз. Бу тадбирлар катта аҳамият касб этаётти. Масалан, бу йил «Эшли келин» курик-тановли ўтказган бўлсак, маҳаллаларда, туман, шаҳарларда жами 300 нафар келин өз

Суратда: Шартномани имзолаш пайти. Н. МУХАММАДЖОНОВ олган сурат.

Касаба уюшмаларида КҮН ТАРТИБИДА — МЕҲНАТ МУҲОФАЗАСИ

Яқинда қурилмиш ва бинокорлик материаллари саноати ҳодимлари Касаба уюшмаси Тошкент шаҳар қўмитаси расоитининг мажлиси бўлиб ўтди. Мажлисни тармоқ ҳодимлари Касаба уюшмаси шаҳар қўмитасининг раиси Н. Я. Жарова бошқарди. «Тошкентқурилиш» ҳиссдорлик жамияти ва «Узулуконструкция» претстинг жамоа корхонаси томонидан «Ишчиларга келтирилган зарарни иш бериувчилар томонидан қоллашнинг қондалари»га риоя қилиш тўғрисидаги масала атрофида қуриб чиқилди. Тармоқ Касаба уюшмаси шаҳар қўмитасининг меҳнатни муҳофаза қилиш бўйича техник ноизи А. Е. Ким бу борадаги амалга оширилган ишлар хусусида ахборот берди. Расоат ишда қурилмиш ва бинокорлик материаллари саноати ҳодимлари Касаба уюшмаси Марказий Қўмитасининг раиси Ш. Ёқубов иштирок этиди.

Ўзбекистон Республикасининг мустақилликка эришиши ҳамда бозор иқтисодиётига утиш муносабати билан Касаба уюшмаларининг жамиятга тутган ўрни, улар фаолиятининг йўналиши, иш усули ва шакллари тўғрисида ахборот берди. Энг оммавий ташкилот сифатида Касаба уюшмалари мамлакатимиз мустақиллигини муҳофаза қилиш, бозор иқтисодиётини ўтказиш, Ватанимизда барқарорлик, фуқаро тоғрисида ва ҳамжиҳатлигини таъминлашда янада фаолроқ иштирок этиши талоқо этмоқда. Мазкур вазифаларни амалга ошириш эса Касаба уюшма ҳодимлари ва фаолларидан юксак даражада талаб қилинади.

Кадрлар тайёрлашнинг ягона тизимини яратиб, Касаба уюшмалари уқувини ташкил этишчи тармақни тузиш ҳақидаги фикрларини илҳом қилиб Касаба уюшмалари Федерацияси кенгаши расоитининг «Касаба уюшма ҳодимлари ва ўзбекистон Касаба уюшмалари соғломлаштириш муассасаларининг ҳодимларини уқутиш тармақи» тўғрисидаги махсус қарори қабул қилинди. Марказ ўз олдига Касаба уюшма ва соғлиқни сақлаш муассасалари

«Ишонч»нинг ҳуқуқий маслаҳатхонаси ИМТИЁЗЛИ ПЕНСИЯЛАР

Ҳурматли «Ишонч» газетаси мушаррифлари диққатига ҳавола қилинаётган бугунги ҳуқуқий суҳбатимиз 1993 йил 3 сентябрда қабул қилинган ҳамда 1994 йилнинг 1 июлидан амалга киритилган «Фуқароларнинг давлат пенсия таъминоти тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикасининг Қонунига мувофиқ пенсия таъинлашдаги имтиёзлар хусусида бўлади. Уни ҳуқуқшунос Мамура ҲОЖИМАТОВА олиб боради.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан тасдиқланган 1-, 2-, 3-сонли руйхатларга асосан фуқароларнинг айрим тоифалари имтиёзли пенсия олиш ҳуқуқига эгадирлар.

«Фуқароларнинг давлат пенсия таъминоти тўғрисида»ги Қонунинг 10-моддасида ҳамда юқорида қайд этилган 1-сонли руйхатга асосан ешдан қатъий назар қуйидаги фуқаролар имтиёзли пенсия олиш ҳуқуқига эгадирлар:

- а) кон саноатидаги етказиб касб эгалари бўлган ҳодимлар агар улар ана шу ишларда камидан 20 йил ишлаган бўлсалар;
- б) бевосита ер ости ва очик кон ишларида, қумир, маъданлар, ва бошқа фойдалани қазилмаларни қазиб олишда, шахталар ва конлар қурилишларида тулик иш қилиш давомида банд бўлган ҳодимлар — агар улар ана шу ишларда камидан 25 йил ишлаган бўлсалар;
- в) уқувчилар ва синовчи уқувчилар таркибига кирувчи ҳодимлар, улар хизмат қилган корхоналар, муассасалар ва ташкилотларнинг идоравий бўйсунушидан қатъий назар, белгиланган хизмат муддатини ана шу лавозимларда эркаклар камидан 25 йил, аёллар эса 20 йил адо этган бўлсалар.

Юқорида қайд этиб ўтилган ҳодимлар саломатлигига (касалигига) ҳура учин ишларидан бушатилган тақдирда, белгиланган хизмат муддатини — эркаклар камидан 20 йил, аёллар камидан 15 йил адо этган бўлсалар.

- г) театрлар ва бошқа театр-томоша муассасалари артистларининг айрим тоифалари;
- иқдсий иш стажини камидан 20 йил бўлганда (биринчи руйхат, IV қисм);
- иқдсий иш стажини камидан 25 йил бўлганда (биринчи руйхат, V қисм);
- иқдсий иш стажини камидан 30 йил бўлганда (биринчи руйхат, VI қисм);
- д) спортчиларнинг айрим тоифалари иш стажини камидан 20 йил бўлганда (биринчи руйхат, VII қисм).

Ўзбекистон Республикасининг «Фуқароларнинг давлат пенсия таъминоти тўғрисида»ги Қонунининг 11-моддаси ва иккинчи сонли руйхатга асосан қуйидаги фуқаролар умумий белгиланган ешдан 10 йил аввал имтиёзли пенсия олиш ҳуқуқига эгалар:

- а) ер ости ишларида, меҳнат шaroити ута зарарли ва ута оғир ишларда тулик иш қилиш давомида банд бўлган ҳодимлар;
- Эркаклар иш стажини камидан 20 йил бўлиб, буанд камидан 7 йилу 6 ойни кураатиб ўтилган ишларга тури келган тақдирда;
- б) ишчилар ва концент ташкилотларнинг артистларининг айрим тоифалари — иқдсий иш стажини камидан 20 йил бўлган тақдирда.

Амалдаги пенсия қонунининг 12-моддасига биноан ва учинчи сонли руйхатга асосан маълум тоифалдаги фуқаролар умумий белгиланган ешдан 5 йил аввал имтиёзли пенсия олиш ҳуқуқига эгадирлар.

Жумладан:

- а) уруш ногиронлари ва уларга тенглаштирилган шахслар;
- б) меҳнат шaroити зарарли ва оғир ишларда тулик иш қилиш давомида банд бўлган ҳодимлар;
- эркаклар — иш стажини камидан 25 йил бўлиб, буанд камидан 12 йилу 6 ойни кураатиб ўтилган ишларга тури келган тақдирда;
- аёллар — иш стажини камидан 20 йил бўлиб, буанд камидан 10 йил кураатиб ўтилган ишларга тури келган тақдирда;
- в) қишлоқ ҳужалиқ ҳодимларининг айрим тоифалари;
- эркаклар умумий иш стажини камидан 25 йил бўлиб, буанд камидан 20 йил кураатиб ўтилган ишларга тури келган тақдирда;
- аёллар — умумий иш стажини камидан 25 йил бўлиб, буанд камидан 15 йил кураатиб ўтилган ишларга тури келган тақдирда;
- г) тракторчи — машиначи, тракторлар ва экскаваторлар негисидан йиланган қурилиш йўлсозлик ва юк ортин — тушириш машиналари камидан 20 йил бўлиб, буанд аёллар — умумий иш стажини камидан 20 йил бўлиб, буанд камидан 15 йил кураатиб ўтилган тақдирда.

Авиация муҳандис — техниклари таркибининг ҳодимлари:

- эркаклар — авиациядаги умумий иш стажини камидан 25 йил бўлиб, буанд камидан 20 йил кураатиб ўтилган вазифаларга тури келган тақдирда;
- аёллар — авиациядаги умумий иш стажини камидан 20 йил бўлиб, буанд камидан 15 йил кураатиб ўтилган вазифаларга тури келган тақдирда;
- е) туқимачилик ишлаб чиқариш дастгоҳлари ва машиналарида тури келган тақдирда;
- ж) шаҳар йўловчилар ташини транспортни хайловчилари:
- эркаклар камидан 25 йил иш стажини адо бўлиб, буанд камидан 20 йил кураатиб ўтилган ишларга тури келган тақдирда;
- аёллар камидан 20 йил иш стажини адо бўлиб, буанд камидан 15 йил кураатиб ўтилган ишларга тури келган тақдирда;
- з) беш ва ушдан ортиқ «Фарзанд тутиб ўларин 8 ешгача оналари уларни шу ешгача тарбиялаган бўлсалар — болани камидан 20 йил бўлиб, еки болани қўшиб ҳисоблаганда иш стажини қўшиб ҳисоблаганда иш стажини парварнилаш учун кетган вақтин 5 йил тарбиялаганда бўлса, пенсия таъинлашда улар ҳақининг и) экология фойдаланиш минтақасида ишлаган фуқаролар:
- эркаклар — умумий иш стажини камидан 25 йил бўлиб, буанд камидан 20 йил кураатиб ўтилган минтақасида тури келган тақдирда;
- аёллар — умумий иш стажини камидан 20 йил бўлиб, буанд камидан 15 йил кураатиб ўтилган минтақасида тури келган тақдирда;
- ж) ишчилар ва бошқа мнорлик ҳодимлари — махсус иш и) ишчилар ва бошқа тиббий ҳодимлар — махсус иш стажини камидан 25 йил ва шакарларда камидан 30 йил елтиз фуқароларга хизмат кўрсатишда бевосита банд бўлган эса махсус иш стажини камидан 20 йил бўлиб, аёллар пенсияга чиқинида ҳақдорлар.

МОДДИЙ ЁРДАМНИ АЯМАЙМИЗ

Республикада аҳолининг ижтимоий ҳимоялаш борасида амалга оширилаётган ишлар ҳам жамиятимизда ижтимоий-синосий барқарорлигини таъминлашда асосий омил бўлмоқда. Бу борада Пешку туманида бир қанча хайрият тадбирлар ўтказилмоқда. Жумладан, туман ҳокимлиги кам таъминланган оилаларга ижтимоий қўмак бериш мақсадида 119 нафар боллага 10 минг сўмлик кийим-бош ҳада қилди. Вилот болалар жамғармаси 3 нафар ўқувчига ҳисоб рақамини очиб, уларга 100 сўмдан пул ўтказди.

Айниқса, туман халқ таълими бўлими Касаба уюшмаси раиси Музаффар Туробов ташаббуси билан халқ таълими ҳодимларининг қўнчилиги моддий рағбатлантиришмоқда. Мактаб ўқувчиларидан 135 нафари, мактабгача тарбия муассасаларининг 11 ҳодими, мактабдан ташқари муассасалардан 3 нафар кишининг уй ва турар жойларини шахсий мулк сифатида хуусунилаштиришда қўмақлашди.

Туман халқ таълими ҳодимлари Касаба уюшмаси ижтимоий ҳимоя борасидаги курсаткичларни қутариш мақсадида астойдил ҳаракат қилмоқдалар.

Д. РАҲМОНОВА, Бухоро вилояти

Бинокорнинг, Касаба уюшма ҳодимлари ва фаолларининг ўқувини ташкил этиш, Ўзбекистон Касаба уюшмалари Федерациясининг қадрлар сисатлатидаги муҳим йўналишлардан бири ҳисобланади. Ишбу масаланинг моҳияти республикамиздаги бозор муносабатларини амалга оширишда янада ортиди.

Касаба уюшма ҳодимларининг ўқуви масалаларида Касаба уюшмаларининг ХУ қурултойи материалларида алоҳида эътибор бериб ўтилди. Чунки, Касаба уюшма ташкилотлари ҳамда республикамиздаги бошқа жамоат ташкилотларининг фаолиятини тақомиллаштириш айнан ҳодимларнинг билимдонлигини, қобилиятини ва савиясини белгилайди.

Ҳақиқатан ҳам, ҳар тарафлама тағйирларни қўрмаган, ўз соҳасини сует билувчи «мутахассис» жойлардаги касб эгаларининг меҳнат, ижтимоий-иқтисодий ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилишга қодир эмас.

Уқув тармақи ва ташкилий

Касаба уюшма ўқуви ЯНГИ БОСҚИЧДА

лотларидан тушган талабномалар асосида тузилади ва Ўзбекистон КУФК билан келишилди. Уқув тармақи асосан ўқув ва ташкилий методик ишлар билан шуғулланади. Тингловлар учун компьютер саводхонлигини ошириш қурслари ташкил этилади. Шунингдек, бу машғулотлар нафақа ва амалий услубларда амалга оширилади. Бунда ҳар бир гуруҳ учун алоҳида ўқув режаси тузилади. Шунингдек, бу машғулотлар билан аввал тингловчиларнинг билими синовлан ўтказилиб, бу соҳадagi камчиликлари аниқланади. Уқиб давомида эътибор ишбу камчиликлари бартараф этишга қаратилади. Илдинги охирида техника назоратчилар, вилот Касаба уюшмалари кенгашлари ва тармоқ Касаба уюшма Марказий қўмиталарининг бу-

Истеъмолчи манфаати муқаддас ҚОИДАЛАРГА ҚАЧОН РИОЯ ҚИЛИНАДИ?

Жиззах вилоятининг корхона ва ташкилотларида стандартлаш метрология ва сертификациялаш қонун қондалари бузилганлиги ҳақидаги хабар муҳиримиз эътиборини тортиди. У киши Жиззах стандартлаштириш, метрология ва сертификациялаш регионал маркази директори Бахтиёр Маннопов ҳузурида бўлиб истеъмолчилар манфаатини ҳимоя қилиш бўйича шу кунларда амалга оширилаётган ишлар, стандартлаш, метрология ва сертификациялаш қонун-қондаларининг бузилишининг олдини олиш бўйича амалга оширилаётган ишлар хусусида суҳбатлашди.

— Таширифингиз ва бераётган савдоларингиз уринли — дейди Б. Маннопов. — Вилот корхона ва ташкилотларида стандартлаш, метрология ва сертификациялаш қонун-қондалари тез-тез бузилаётганлиги рост. Биз асосан пахта толаси, пахта момиги, чигит, пахта мойи, нон ва нон маҳсулотлари, товуқ туҳуми, қолбаса ва ярим дулланта қолбасалар, вино маҳсулотлари, суг ва суг маҳсулотлари, қалава иллар, тўқилган кийимлар, мебель буюмлари, пластмасса буюмлари, пахта терлиш, галла уриш қомбайнларининг, қурилиш оҳагининг сифатини текширишимиз стандартлаш ва метрология талаблари бузилаётганлигининг тўғри бўлиди. Аниқ қилиб айтганда бўлсак, шу кунгача мутахассисларимиз 46 та корхонада стандартлаш техник шартларини, 46 жойда маҳсулотларнинг сифатини текширишдан ўтказди. Шундан 14 та корхона ва ташкилотда стандартлаш талаби ва ўлчов асбоблари қондалари бузилганлиги аниқланди. 6 та корхонада текшириш давомида аниқланган камчилик-

ларни бартараф этмасдан маҳсулотларини сотиб таъқиқланди. Бу ҳақда фармойиш берилиди. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1994 йил 22 сентябрдаги 2015 сонли қарорига асосан 40 нафар мансубдор кишига маъмурий жавобгарлик тўғрисида баённома тузирилди ва улардан 17 минг 140 сўм жарима ундириб олинди. Бу жарималар қайси ташкилотлар ҳисобидан бўлди? Улар асосан қайси қонун-қондаларни бузди? каби савдолар тузилади. Бу савдоларга жавобни «Дустилик» пахта тозалаш корхонасини текшириш пайтда топдик. Бу ерда пахта толаси буюклари стандарт талабларига жавоб бермас экан. Ушбу камчиликлар учун корхона бош муҳандисини сифат назорати бўлими бошлиғи маъмурий жавобгарликка тортиди. Зарбдор пахта тозалаш корхонасида эса стандарт талаблари бузилганлиги учун пахта толасини сотиб тухташиб қуйилди.

Ўзбекистонда парранда маҳсулотлари ишлаб чиқариш саноат биланмасида қарашли «Сайхон», «Тошбулоқ», «Бухоро» паррандачилик ҳиссдорлиги корхоналарида текшириш ўтказилган пайтда товуқ туҳумларининг ташқи қурилиши стандарт талабларига жавоб бермаслиги аниқланди. Натияжада айбдор кишиларга жазо чоралари қўлланилди. «Бухоро» ҳиссдорлик жамиятида туҳум оғирлиги меъеридан кам булган 1056 дона туҳум сотилгани учун алоқадор шахсларга 5180 сўм жарима солинди.

«Ўзбекистонсаноат» ассоциациясига қарашли Жиззах ил Витирув корхонасида қалава иллар қуздан кечирилганлиги унинг пишқилик даражаси қамлиги, Жиззах устки

трикотаж фабрикасида эркаклар майкаси, болалар шими ва жемферлари хом иш билан тикилганлиги, чоклари бушлиғи, тоза эмаслиги аниқланди ва уларни сотиб таъқиқланди. Галлаорол шароб ишлаб чиқариш корхонасида ўлчов асбоблари қуриқдан ўтказилмаган, синов лабораторияси шаҳодатланмаган. Жиззах ҳиссдорлик жамиятидаги ўлчов асбоблари ҳам давлат назорат қуригидан ўтмаган. Жиззах «Оҳақ» ҳиссдорлик жамияти маҳсулотлари текширишдан ўтказилган пайтда 85 тонна қурилиш оҳагиндан 24 тоннаси стандарт талабига жавоб бермади. унда оҳақтошлар оқиргача қуйдирилмасдан истеъмолчиларга жунатилган экан. Бу айбдор учун корхонага 44 минг 952 сўм жарима солинди. Айбдор кишилар маъмурий жавобгарликка тортиди.

Шу кунгача халқ ҳужалиғидаги 30 минг 140 дона ўлчов асбоблари текшириб қурилади. Уларнинг 4 минг донаси ишлатишга ва таъмирланган муҳтож деб топилди. Улчов асбоблари бўйича метрологик қондалар бузган 5 нафар айбдор кишидан 2450 сўм жарима ундириб олинди.

Жамоамиз нефть ва нефть маҳсулотларининг сарфи, ҳисоби ҳамда қўлланиладиган ўлчов асбобларининг ҳолатини назорат қилиб борилади. Бу йўналиш бўйича 33 та объектда текшириш ўтказилди. Шулардан 25 та объектда метрологик қондалар бузилганлиги аниқланди. Текширилган 833 та ўлчов асбобидан 319 таси ишлатишга яроқсиз деб топилди. Бундай камчиликларга Галлаорол туманидаги «Соҳибқор», Зарбдор туманидаги «Истиқбол», «Зомин туманидаги «Зарбдор», Эргаш Ҳолматов номи, Мир-

зачул туманидаги С. Сегизбоев номи ширкатлар биланмасаларида дуч келдик. Мазкур ҳужалиқларнинг оғир мудирлари яроқсиз асбоб-ускуналардан фойдаланиб истеъмолчилар манфаатига зарар етказганлар. Еки Ўзбекистон болгорчилик, узумчилик ва виночилик илмий ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли «Жиззах» ҳужалиғининг ениги сақлаш оғирларида керакли асбоб-ускуналари йўқ. Омбор мудирлари енигининг эчилигини аниқлайдиган барометр, термометр, 2 тоифали мерник, ениги таркибидаги сув миқдорини белгилаб берадиган кимевий пасталар йўқ. Демак ҳужалиқ оғир мудир ҳам истеъмолчи манфаатига зид иш қилаётган экан. Шундай қилиб нефть ва нефть маҳсулотларининг сарфи, ҳисоби, ўлчов асбобларидан нотури фойдаланиш бўйича жами 17 кишига баённомалар тузирилди. Метрологик қондалар бузган ана шу шахслардан 3 минг 875 сўм жарима ундириб олинди.

Юқоридагилардан қурииб турибдики, айрим ташкилот ва корхона раҳбарлари, фирма ва дукон мудирлари стандартлаш, метрология ва сертификациялаш қонун-қондаларини билмасликлари оқибатида камчиликларга йўл қўймоқдалар. Булар совуққонлик еки эътиборсизлик қилиб қонун-қондаларини урганганимиз. Истеъмолчи манфаатини уйлган раҳбар еки мутахассис, мутахассис киши стандартлаш, метрология ва сертификациялаш қонун-қондаларига ҳар доим амал қилиб ишларини лозим эди.

Алиббй ЭРҒАШЕВ, «Ишонч» муҳбири.

